

LAPIN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF LAPLAND

Matkailututkimus: ohjeita graduprosessin loppuvaiheeseen ja kypsyysnäytteeseen

Marraskuu 2020 / Heli Ilola, Mikko Vehkaperä, Jaana Ojuva, Soile Veijola

Ohjeet nettisivuilla

Ohjeita graduprosessin loppuvaiheeseen löytyy [yliopiston yhteisiltä valmistumisivuilla](#).

Kaikki nettisivuilla olevat ohjeet tulee lukea huolellisesti ja noudattaa niitä. Ohjeissa on tietoa mm. tutkielman ulkoasusta, Turnitin-tarkistuksesta, julkaisuluvan saamisesta, tutkielman julkaisemisesta Lauda-julkaisuarkistossa, tutkielman arvostelusta ja tutkintotodistuksen anomisesta.

Teknisiä ohjeita

- Fontti: Times New Roman 12 pt.
- Riviväli: 1,5.
- Marginaalit: yläreuna 2,5 cm, alareuna 2,5 cm, vasen 3 cm, oikea 2,5 cm (huom! vasen laita 3 cm oppiaineen omista teknisistä kirjoitusohjeista poiketen)
- Tekstissä käytetään molempien reunojen tasausta ja tavutusta
- Sivunumerot oikeaan yläkulmaan.
- Sivunumerointi alkaa ensimmäiseltä sivulta, mutta sivunumeroa ei merkitä kansilehdelle, tiivistelmään eikä sisällysluetteloon. Numerointi alkaa siis näkyä ensimmäiseltä varsinaiselta tekstisivulta (Johdanto).

Katso lisäksi [tiedekunnan tarkemmat ohjeet](#) (mm. kansisivun, otsikointien ja sisällysluettelon osalta) sekä oppiaineen omat [Tutkimustekstien tekniset kirjoitusohjeet](#).

Aikataulu ja prosessi

Opiskelijan tulee lähettää viimeistelty pro gradu- tutkielmansa pääohjaajalleen viimeistään neljä viikkoa ennen sitä tiedekuntaneuvoston kokousta (kokousajat löytyvät tiedekunnan [kotisivulta](#)), jossa opiskelija haluaa gradunsa arvosteltavan, sekä samalla Turnitin-tarkistukseen pääohjaajan ohjeistamalla tavalla. Pääohjaaja saa järjestelmästä Turnitin-raportin, jonka perusteella hän antaa tutkielmalle julkaisuluvan tai kutsuu opiskelijan lisäohjaukseen. Pääohjaaja lähettää valmiin tutkielman sen jälkeen tiedekuntaan arvosteltavaksi. Kypsyysnäytteen (ks. seuraavat sivut) voi suorittaa julkaisuluvan jälkeen. Kypsyysnäytteen tulee olla hyväksytysti suoritettu ennen kuin gradu voidaan arvostella tiedekuntaneuvoston kokouksessa. Kun tutkielma on hyväksytty ja arvosteltu tiedekuntaneuvostossa, opiskelija tallentaa sen saman tien yliopiston sähköiseen Lauda-julkaisuarkistoon.

Pro gradu -tutkielman kypsyysnäyte ja sen suoritusmuodot

Pro gradu -tutkielmaan kuuluu myös kypsyysnäyte. Sen voi suorittaa joko saattamalla tutkimuksen tulokset julkisiksi tekstin muodossa tai esityksenä suullisesti, tai kirjoittamalla essee-tyyppisen aineen (ns. perinteinen kypsyysnäyte). Niiden opiskelijoiden, joilla on suomen- tai ruotsinkielinen koulusivistys mutta jotka ovat suorittaneet alemman korkeakoulututkintonsa ulkomailla, tulee suorittaa perinteinen kypsyysnäyte, koska heidän suomen tai ruotsin kielen taitoaan ei ole todettu alemmassa korkeakoulututkinnossa. Kaikkien muiden suositellaan käyttävän teksti- tai esitysmuotoista vaihtoehtoa, koska tällä tavoin tutkimuksen tulokset saatetaan tiedoksi laajemmalle yleisölle. Jokaisessa pro gradu -tutkielmassa – aiheesta ja arvostanasta riippumatta – on jotain kiinnostavaa!

Tutkimustulosten saattaminen julkisiksi

Ensimmäinen tapa kypsyysnäytteen suorittamiseen on saattaa tutkimustulokset julkisiksi. Tavoitteena on, että opiskelija oppii tiedottamaan ja kertomaan omasta tutkimustyöstään joko alan ammattilaisille tai suurelle yleisölle. Kypsyysnäytteen suoritusmuotona voi olla pienimuotoinen artikkeli, puheenvuoro, katsaus, blogikirjoitus tai tutkimustulosten suullinen (julkinen) esittäminen. Myös suullinen esitys raportoidaan kirjallisesti.

Kypsyysnäytteen suoritus käynnistyy, kun **opiskelija sopii suoritusmuodosta tutkielmansa pääohjaajan kanssa. Tässä vaiheessa valitaan myös lehti tai muu aiottu julkaisukanava.** Tämän jälkeen opiskelija työstää tekstin tai puheenvuoron alla olevissa kohdissa esitettyjen ohjeiden mukaisesti.

Tutkimustulosten esittäminen tekstinä

Tekstin voi kirjoittaa esimerkiksi oman alansa ammatti- tai järjestölehteen, paikallislehteen, sanomalehteen tai blogialustalle. Tekstiin tulee aina valita jokin näkökulma. Kirjoituksen tulee olla johdonmukainen, juonellinen ja ennen kaikkea yleistajuinen. Teksti ei saa muistuttaa tieteellistä tiivistelmää lainkaan. Tekstin pituus riippuu valitusta julkaisukanavasta.

Kun opiskelija ja ohjaaja ovat sopineet tekstimuotoisesta suorituksesta ja julkaisukanavasta, opiskelija miettii itsenäisesti, mitä tutkimustulosta tai -tuloksia hän tekstissä avaa laajalle lukijakunnalle. Hän myös laatii tekstin itse.

Kirjoitettaessa Lapin Kansaan tai muuhun ns. suurelle yleisölle suunnattuun lehteen on kirjoitettava yleistajuisesti ja lukijoiden tai jonkun lukijoiden erityisryhmän tarpeet huomioiden. Tieteellistä, abstraktia kieltä ei saa käyttää. Virkkeiden tulee olla ytimekkäitä, korkeintaan muutaman lauseen mittaisia, ja kappaleiden sopiva mitta on puolestaan 2–4 virkettä. Erimittaisten virkkeiden ja kappaleiden vaihtelu tuo elävyyttä tekstiin. Koko tutkielman sisältöä ei ole syytä yrittää tiivistää. On valittava joku kiinnostava näkökulma tai tulos tekstin pääasiaksi.

Opiskelija lähettää tekstin sähköpostitse tutkielman pääohjaajalle kypsyysnäytesuorituksen hyväksymistä varten kahden viikon sisällä julkaisuluvan saamisesta. Pääohjaaja voi kirjoittaa tekstiä uusiksi, kunnes se täyttää kypsyysnäytteen tarkistus- ja oppimistavoitteet. Tekstin viimeisin viimeistely julkaisukuntoon voidaan hoitaa opiskelijan ja pääohjaajan kesken myös kypsyysnäytteen hyväksymisen jälkeen, mutta aikaleimalla. Pääohjaaja ilmoittaa hyväksytyt suorituksen sekä opiskelijalle että tiedekunnan kansliaan suorituksen rekisteröintiä varten viimeistään viikkoa ennen ko. tiedekuntaneuvoston kokousta.

Esimerkkejä julkaisukanavista:

- [Matkailututkimus](#) ja muut tieteelliset lehdet (joissa kypsyysnäytetekstit sopivat lähinnä puheenvuorotyyppisiksi kirjoituksiksi)
- *Lapin Kansa* (esim. Lukijalta-palsta) ja muut sanomalehdet

- Eri alueiden paikallislehdet
- *Matkailulehti* (Suomen Matkailijayhdistyksen jäsenlehti)
- Matkailualueiden ja -keskusten omat lehdet, esim. *Kuukkel*, *Matkailulehti Ruka*, *Nietos*, *Saariselän Sanomat*
- Eri alojen järjestö- ja harrastelehdet
- Blogit: [Matkailevat tutkijat](#), [Yhteisillä tulilla](#), tutkimushankkeiden blogit
- [Versus](#)-verkkojulkaisu
- [Ilmiömedia](#)

Ohjeita tieteellisen tekstin popularisointiin:

- https://kielikompassi.jyu.fi/opetus/kirjoitus/kirjoituskurssi/tied_ref_popularisatio.shtml
- <http://www.biomi.org/biologia/tieteen-popularisointi/>

Ohjeita esimerkiksi Lapin Kansan Lukijalta-palstan kirjoitusta varten

- Merkkimäärä korkeintaan 4 000 (välimerkkeineen).
- Lyhyt ja ytimekäs otsikko, joka kiinnittää lukijoiden huomion ja kertoo sisällöstä.
- Nosta esiin mieluiten yksi asia tai näkökulma. Älä yritä kertoa kaikkea. Mikä on kirjoituksen punainen lanka? Mitä haluat sanoa lukijoille?
- Aloitus ja lopetus ovat tärkeitä; ne kokoavat tekstin yhteen.
- Kirjoittajan lyhyt esittely, esim.: ”Kirjoittaja opiskelee matkailututkimusta Lapin yliopistossa ja on tehnyt pro gradu -tutkielmansa aiheesta...”
- Jos kirjoitus liittyy hankkeeseen, lisää hanketiedot kirjoittajaesittelyn perään.
- Huomaa, että lehdellä on oikeus editoida kirjoitusta ja päättää sen julkaisuajankohdasta tai olla julkaisematta sitä lainkaan.

Tutkimustulosten esittäminen puheenvuorona

Tutkimustuloksista kertovan esityksen voi esittää esimerkiksi jossakin oman alan tilaisuudessa tai organisaatiossa (kuten tutkimuksen kohteena olleessa yrityksessä). Puheenvuorossa tulee noudattaa samoja periaatteita kuin lehtiartikkelissa: näkökulman valinta, johdonmukaisuus ja yleistajuisuus.

Kun opiskelija ja ohjaaja ovat sopineet esityksen muotoisesta suorituksesta, opiskelija laatii *suunnitelman* esityksestään ja toimittaa sen tutkielman ohjaajalle. Ohjaajan hyväksyttyä suunnitelman opiskelija valmistelee esityksen itsenäisesti. Esityksen pidettyään opiskelija laatii siitä kirjallisen *raportin*, jonka hän toimittaa ohjaajalle. Raportissa tulee kertoa esityksen sisällön lisäksi se, missä ja milloin puheenvuoro pidettiin, sekä arvioida sen onnistumista. Raporttiin on hyvä liittää mahdollinen PowerPoint-esitys tms.

Ohjaaja hyväksyy suorituksen raportin pohjalta ja ilmoittaa kypsyysnäytesuorituksen tiedekunnan kansliaan.

Esseetyyppinen aine (ns. perinteinen kypsyysnäyte)

Kypsyysnäyte suoritetaan EXAM-tenttiakvaariossa tai Moodlen kypsyysnäytetilassa kirjoittamalla noin 400 sanan mittainen aine yhdestä pääohjaajan antamasta aiheesta (valittavana on kolme tutkielman alaan liittyvää aihetta). Kypsyysnäytteen avulla tarkastetaan opiskelijan perehtyneisyys tutkielman aihepiiriin ja arvioidaan hänen kirjallista esitystapaansa. Kypsyysnäytteen tarkastaa tutkielman pääohjaaja ja lisäksi äidinkielen tarkastaja siinä tapauksessa, että opiskelija ei ole kirjoittanut kypsyysnäytettä kandidaatin tutkintoon. Tarkempia ohjeita perinteiseen kypsyysnäytteeseen löytyy yliopiston [valmistumisvuilta](#).